

Львівська
національна
академія мистецтв

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА»

ОР «Магістр», весняний семестр, 23-24 н.р.

ОП «Графічний дизайн ,
Дизайн середовища
Дизайн одягу (взуття)
Монументально-декоративна скульптура
Сакральне мистецтво
Монументальний живопис
Реставрація творів мистецтва
Художнє дерево
Художнє скло
Арт текстиль
Текстиль предметного середовища
Художній метал
Художня кераміка»,

Викладач: Солук Наталія Вікторівна

Телефон; 0671015055

Email: natalysoluk@gmail.com

Аудиторія де проходитимуть заняття: №1 кафедри СГН (вул.Кримська, 30)

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
кількість кредитів ECTS	3 (90 год.)
вид заняття	загальна кількість годин
Лекції	•
практичні заняття	30
самостійна робота студента	60

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Ми зустрічатимемось з вами на заняттях раз в тиждень. Всі консультації пов'язані з завданнями проводитимуться під час занять. Додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу чи інших питань пов'язаних з освітнім процесом – за попередньою домовленістю.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Цей курс є удосконаленням вивчення іноземної мови рівня B2. В Основі курсу закладено принцип узагальненого підсумкового формування у студентів професійних мовних компетенцій, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального та професійного середовища, а також закріплення вивченого ними матеріалу за час навчання.

МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ

Метою курсу є допомогти студентові вдосконалити навички читання, письма і сприйняття на слух інформації іноземною мовою, опанувати навички спілкування іноземною мовою у межах побутової та фахової тематики, ознайомити зі світовою культурою та звичаями.

Цілі курсу спрямовані на розвиток та поглиблення навичок застосовувати знання у практичних ситуаціях в іншомовному середовищі, використовувати інформаційні і комунікаційні технології, пошук, оброблення і аналіз інформації з різних джерел. Цілями курсу також передбачено здатність працювати в команді, зокрема в міжнародному контексті та розробляти і управляти проектами за кордоном.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

За результатами вивчення цього курсу ви повинні:

- Опанувати фаховий лексичний запас;
- Знати граматичні конструкції та структури функціонального вжитку, необхідні для адекватного висловлення думки в межах побутової та фахової тематики;
- Вміти грамотно висловлювати власну думку в межах передбаченої програмою тематики;
- Сприймати на слух інформацію середньої складності і передавати зміст почутого;
- Читати тексти вищого рівня складності і передавати зміст прочитаного;
- Коректно передавати у письмовій та усній формах почуту і прочитану інформацію, а також власні висловлювання.

ФОРМАТ КУРСУ

Формат викладання дисципліни «Іноземна мова» передбачає наше з вами живе спілкування, практичні заняття в аудиторії, а також самостійну роботу. Аудиторні заняття передбачають вивчення граматичних форм та конструкцій, фахової і тематичної лексики та вдосконалення навичок Grammar revision, Speaking, Writing, Reviewing. Кожне заняття покриватиме певну тему, яка відображена в орієнтованому плані курсу. Самостійна робота націлена на те, щоб розширити кругозір студента у сфері світового мистецтва шляхом покращення навичок читання та перекладу, граматичного аналізу тексту.

У випадку потраплянням нашого регіону в червону зону через пандемію коронавірусу ми займатимемось з вами дистанційно на платформі Zoom або Google Meet.

ЛІТЕРАТУРА КУРСУ

Наявність базового підручника My GrammarLab є обов'язковою вимогою для роботи в аудиторії та складання підсумкового контролю. Необхідні матеріали для самостійної і додаткової роботи доступні в електронному варіанті на кафедрі та безпосередньо у викладача.

- Mark Foley, Diane Hall. My GrammarLab, Pearson Education Limited, Harlow, England. 396 pages.
- Українсько-англійський розмовник на побутову тематику: навчальний посібник для студентів I – IV курсів усіх спеціальностей/ укладачі: доцент Киянка В.О., ст. викл. Стойка Б.М., ст. викл. Проскурняк М.Б., викл. Яцюк Я.М. Львів: ЛНАМ, 2015. 40 с.

- Сучасне зарубіжне англомовне мистецтвознавство: збірник статей навчально-методичне видання. Вип. 6/ укладачі: Кудиба С.М., доцент, кандидат філологічних наук; Киянка В.О., доцент, кандидат педагогічних наук; Прач В.П., доцент, кандидат філологічних наук; Проскурняк М.Б., ст. викладач; Стойка Б.М., ст. викладач; Попович Я.М., викладач; Стеблевич О.Г., викладач. Львів: ЛНАМ, 2017. 96 с.
- Граматичні труднощі англомовної мистецької літератури: навчальний посібник/ укладач Бурак М.І. Львів: ЛНАМ, 2009. 51 с.
- Основні граматичні явища англійської мови (довідник елементарної граматики): навчально-методичне видання для студентів I-V курсів денної та заочної форми навчання/ укладачі: Жулкевська В.О., Бурак М.І. Львів: ЛНАМ, 2010. 44 с.
- Anderson Vicki, Holley Gill, Metcalf Rob. Grammar Practice for Pre-Intermediate Students. Longman Pearson, 2007.
- Powell D., Walker E., Elsworth S. Grammar Practice for Upper-intermediate Students. Longman, 2008.
- Англійсько-український словник термінів мистецтва / уклад. Якуб'як М.В., Бурак М.І., Кишак С.І., Кудиба С.М., Проскурняк М.Б., Солук Н.В., Львів: НДС ЛНАМ, 2011. 308 с.
- Українсько-англійський термінологічний словник-мінімум: довідник для студентів та аспірантів ЛНАМ/ уклад. Якуб'як М.В., Жулкевська В.О., Бурак М.І., Проскурняк М.Б., Левченко Н.О., Липецький А.Д., Попович А.І.), Львів: ЛНАМ, 2012. 68 с.
- Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Pearson Education Limited, 2007. 1950 с.
- Longman Active Study Dictionary. New Edition. Interactive CD-ROM. Edinburgh Gate, Pearson Education Limited, 2006. 1040 с.
- Longman Pocket Phrasal Verbs Dictionary. Harlow, Pearson Education Limited, 2001. 440 p.
- Longman Pocket Idioms Dictionary. Harlow, Pearson Education Limited, 2001. 312 p.

ЗАВДАННЯ, ВИМОГИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

ЗАВДАННЯ

- *Museums and Galleries;*
- *Travel;*
- *Music;*
- *Health.*

ДЕДЛАЙНИ

Впродовж семестру ви повинні, окрім обов'язкової аудиторної роботи, виконувати домашні завдання. Домашні завдання приймаються написаними безпосередньо в базовому підручнику не пізніше, ніж на наступній парі за розкладом.

ОЦІНЮВАННЯ

Кожне завдання виконане під час очного чи дистанційного навчання оцінюється за трьома критеріями. **Критерій перший: Процес** (20% від загальної оцінки). Ви були присутніми на заняттях (онлайн консультаціях), докладали зусилля до виконання завдань. **Критерій другий: Розуміння** (40% від загальної оцінки). Ви виконали поставлене перед вами завдання. У роботі можна прослідкувати застосування та розвиток отриманих в процесі навчання знань та умінь. **Критерій третій: Виконання** (40% від загальної оцінки). Ви своєчасно продемонстрували всі результати навчання передбачені цим курсом.

Ваша підсумкова оцінка виводиться з середнього балу. Розподіл балів за завданнями представлений в наступній таблиці.

ЗАВДАННЯ	ОЦІНКА
Домашнє завдання	45 балів
Тестування	
КМР	-
Самостійна робота	40 балів
Відвідування	15 балів

Оцінювання результатів навчання студентів Академії здійснюється відповідно до 100- бальної та національної шкали оцінювання, наведеної в таблиці.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОЦІНОК:	
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
1-34	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

КОНСУЛЬТАЦІЇ ТА КОНТРОЛЬ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У випадку дистанційного навчання вам потрібно кожного тижня завантажувати виконані завдання на Google Classroom.

ОРІЄНТОВАНИЙ ПЛАН КУРСУ

Т	ТЕМА*	ПРАКТИЧНА РОБОТА	САМОСТІЙНА РОБОТА
1	Museums and galleries. Nouns and articles	MyGL**p. 1-5, analysing grammar and vocabulary, tasks 1-3 p.4 h/t p.4-5 tasks 4-6	Ст. 3-5, переклад автентичного мистецького тексту див.№3 списку літератури
2	Museums and galleries. Nouns and articles .	MyGL** p. 6-9, task 1 p7, tasks1-2 p.9 h/t p.7 tasks 2-3, task 3 p.9	Ст.6-8, переклад автентичного мистецького тексту див.№3 списку літератури
3	Museums and galleries. Nouns and articles.	MyGL** p. 10-11, p.11 task 1. Speaking. The most expensive art items in the world.Short video extract. h/t p11 tasks 2-3.	Ст. 9-12, переклад автентичного мистецького тексту див.№3 списку літератури

4	Museums and galleries. Nouns and articles.	MyGL** p. 12-13, p.13, task 1. Speaking. Discussion: World famous museums. h/t p.13 tasks 2-3	ст.24-28, переклад автентичного мистецького тексту див.№3 списку літератури
5	Review Module 1	MyGL** p. 14-15, h/t p.16	ст.40-44, переклад автентичного мистецького тексту див.№3 списку літератури
6	Travel. Prepositions.	MyGL** p. 39-43, analysing grammar and vocabulary, p.42 tasks 1-2, h/t p.43 tasks 3-5	ст.76-86, переклад автентичного мистецького тексту див.№3 списку літератури
7	Travel. Prepositions.	MyGL** p. 44-47, task 1 p.47, tasks 1-2 p.45 h/t p.45 tasks 2-3, p.47 task 3	
8	Travel. Prepositions.	MyGL** p.48-51, task1-2 p.49, tasks 1 p.51, h/t p.49 tasks 3-4, p.51 tasks 2-3,	Усна розповідь на тему «Україна відкрита для світу»
9	Review Module 3	MyGL** p.52-53, h/t p. 54	
10	Music. Formal and written English.	MyGL** p.306-309, task1 p.307,tasks 1-2 p.309, h/t p.307 task 2, p.309 tasks 2-3,	Опрацювання фахової лексики по спеціальності на базі підготовки до захисту дипломної роботи див.№9 списку літератури
11	Music. Formal and written English.	MyGL** p.310-315, task1 p.311,tasks 1-2 p.313, task1 p.315 h/t p.313 task 3, p.311 tasks 2-3, p.315 tasks 2-3	
12	Review Module 19.	MyGL**p. 316-319, h/t p.320	
13	Health. Spoken English.	MyGL** p. 324-327, tasks: 1-3,p.324, 1 p.327 h/t tasks: 4-6 p.324-325, 2-3 p.327.	
14	Health. Spoken English.	MyGL** p. 328-333, tasks: 1-2,p.329, 1 p.331, 1-2 p.333 h/t tasks: 3 p.329, 2-3 p.331, 3 p.333	
15	Review Module 20	MyGL**p. 334-335, h/t p.336	

--	--	--	--

***див. базовий підручник 1 у списку літератури**

**** Focus on Exam**

ПОЛІТИКИ КУРСУ

ВІДВІДУВАННЯ

Відвідування занять є обов'язковою умовою. Ви можете пропустити 4 аудиторних години (2 заняття, але не поспіль, протягом одного семестру) без пояснень. Якщо ви заздалегідь знаєте, що ви повинні пропустити заняття з поважних причин, будь ласка, сплануйте ці пропуски відповідно та попередьте викладача заздалегідь. Часткове відвідування заняття (пізній прихід) дорівнює 1/2 відсутності. За кожен відсутність яка перевищує дозволений ліміт ваш підсумковий бал буде знижено. Зниження підсумкової оцінки може сягати навіть 25 балів (Див. рубрику про оцінювання). Якщо протягом семестру ваша відсутність перевищила присутність ваша атестація буде під загрозою. **Ви можете виконати всі завдання однак провалити курс через прогули.** Виправданими поза встановленим лімітом можуть визнаватись пропуски занять через:

- хворобу;
- події пов'язані з діяльністю ЛНАМ (за попереднього повідомлення деканатом);
- юридичні зобов'язання студента;

Обов'язком студента є повідомити викладача про причини відсутності та надати супровідну документацію в деканат відповідно до правил ЛНАМ.

ЕКЗАМЕНИ, ЗАЛІКИ

Вчасне виконання завдань є критично важливими. Обов'язком студента є реалістичне планування свого часу на виконання передбачених цим силабусом завдань. Роботи, які виконані невчасно, або представлені із запізненням, не приймаються. Допуск до повторного складання (перездачі) перегляду здійснюється згідно положення «Про порядок ліквідації академічних заборгованостей». (Див. <https://bit.ly/2NQnaIn>)

Виключенням з цих правил можуть бути пом'якшувальні обставини, зазначені вище в розділі про відвідування.

ЕЛЕКТРОННІ ПРИЛАДИ

Користуватись електронними приладами під час занять не в освітніх цілях заборонено. Під час практичних занять, в ургентних випадках, ви можете відповісти на телефонний дзвінок, але за межами аудиторії. Проте така телефонна розмова не може тривати довше, ніж 2хв..

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

ЛНАМ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: **Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність**. Кожен учасник освітнього процесу в ЛНАМ несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Відповідно до частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» є такі основні види порушень академічної доброчесності: **Академічний плагіат** – «оприлюднення (частково

або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства». **Самоплагіат** – «оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів». **Фабрикація** – «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях». **Фальсифікація** – «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень». **Списування** – «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання». **Обман** –

«надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування». **Хабарництво** – «надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі». **Необ'єктивне оцінювання**

- «свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти». Будь які прояви академічної недоброчесної компрометують учасника освітнього процесу, знижуючи якість навчання/викладання в ЛНАМ.

Дисциплінарні заходи щодо порушників академічної доброчесності різняться в залежності від складу порушення аж до позбавлення права атестації. Детальніше про політику академічної доброчесності в ЛНАМ дивіться положення «Про запобігання порушення права інтелектуальної власності та забезпечення академічної доброчесності у навчальній, творчій, науковій та науково дослідній роботі учасників освітнього процесу ЛНАМ» за цим посиланням: (<https://bit.ly/2NQnaIn>).

ПОКАРАННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

На цьому курсі політика академічної доброчесності є принципово важливою. Будь яка творча робота, яка виконана не вами, але ви видаєте її за власну вважатиметься крадіжкою, розглядатиметься академічною комісією і може мати негативні наслідки для вашого подальшого навчання. Копіювання творів мистецтва, передбачених завданням в навчальних цілях, є допустимим і не вважається порушенням доброчесності. Ви також можете використовувати твори інших художників для інтерпретацій, імпровізацій та інших, маніпуляцій, але обумовлювати і пояснювати це. У кожному сумнівному випадку де ви не впевнені, щодо доброчесного використання чужого матеріалу проконсультуйтеся щонайменше з одним викладачем.

У разі виявлених порушень до вас застосовуватимуться наступні санкції:

Перше порушення: студент отримає «Нуль» (0) балів за завдання без права перездачі. Цей інцидент може спричинити повідомлення про плагіат першому проректору та розглядатись на комісії з академічної доброчесності.

Друге порушення: студент отримує Нуль» (0) балів за завдання без права перездачі. Про інцидент повідомляється першого проректора та проректора з наукової роботи, інцидент розглядається на комісії академічної доброчесності. За результатами комісії студент позбавляється стипендії (якщо така надається), отримання будь яких навчальних пільг та може бути відрахований з числа студентів.

Третє порушення: студент отримає Нуль» (0) балів за завдання. Про інцидент повідомляється першого проректора та проректора з наукової роботи, інцидент розглядається на комісії академічної доброчесності. За результатами комісії студент відраховується з числа студентів ЛНАМ.

Зміни в організації цього курсу задля ефективного навчання є виключним правом викладача. Ці зміни, однак, не можуть стосуватись мети, результатів навчання, а також політики академічної доброчесності.

ДОДАТОК 2 Механізм формулювання результатів навчання

При формулюванні результатів навчання варто дотримуватись такого алгоритму:

- Кожен результат навчання повинен містити дієслово яке характеризує знання, оцінювання та/або вміння;
- Кожне дієслово повинно описувати предмет вивчення або дії (іменник);
- Важливо також, щоб результат навчання передбачав за яких умов здобувач повинен продемонструвати знання.

Як це працює на практиці показано на прикладі уявної дисципліни «Історія українського мистецтва ХХ ст.».

За результатами вивчення цієї дисципліни студент повинен:

- *ідентифікувати напрямки і течії мистецтва модернізму, а також твори українських модерністів на постійнодіючих експозиціях в Національному музеї у Львові ім. А. Шептицького та Національному художньому музеї України (Київ).*

Це досить розлогий результат навчання, але він максимально повно описує, що здобувач

освіти повинен продемонструвати вивчаючи цей курс, а простіше кажучи про, що його будуть питати під час заліку чи екзамену.

Типовою помилкою багатьох робочих програм є узагальнено сформульовані результати навчання за якими неможливо встановити, як «на виході» оцінити компетентності здобувача освіти. Нижче наведено приклад такого результату навчання тієї ж уявної дисципліни.

За результатами вивчення цієї дисципліни студент повинен:

- *знати напрямки і течії мистецтва модернізму та творчість українських модерністів.*

Наведений приклад позбавлений будь якої конкретики. Проблема тут полягає в наступному. По-перше, такі дієслова як «знати», «розуміти», «вміти» є, по суті, невимірюваними, їх не можливо оцінити. У цьому конкретному випадку важко встановити про яку глибину знань йдеться. Натомість слово «ідентифікувати», використане в першому прикладі, має чіткіше вимірюване значення. По-друге, у першому прикладі подано в яких умовах студент повинен продемонструвати свої знання. Прочитавши цей результат навчання здобувач знатиме про яких художників та які твори його питатимуть і де їх можна знайти та побачити. Натомість другий приклад дає дуже розмиту картину того, про які твори і яких митців йтиметься на підсумковому контролі.

Як підбирати слова при формулювання результатів навчання

При формулюванні результатів навчання прийнято використовувати метод таксономії. Це метод організації складних ієрархічних систем, що характеризує і впорядковує розвиток системи від простого до складного. В освіті цей метод застосовують, щоб з'ясувати чи оцінити рівень знань здобувача: чи він є початківцем, чи експертом в певній області знань.

Найпоширенішою є таксономія, розроблена американським вченим Бенджаміном Блумом в 1956 р., що доповнювалась згодом іншими авторами. Цілі навчання Блум поділяє на три сфери: когнітивну (знання), афективну (оцінювання/вірування) та психомоторну (вміння). Когнітивна сфера відповідає за розвиток розумових здібностей здобувача освіти і націлена на запам'ятовування та відтворення інформації. Афективна

сфера відповідає за емоційно- особистісне, оціночне сприйняття реальності. Психомоторна сфера відповідає за координацію мозкової та м'язової діяльності.

Кожна з цих сфер має свою висхідну ієрархію. Для кожної сфери Блум розробив словник дієслів в якому підібрано відповідні слова, що описують результати навчання (Див.

<https://bit.ly/3lymyqu>).

Когнітивна група цілей навчання виражається через таку поетапність розумових процесів: *запам'ятовування, розуміння, застосування, аналізування, оцінювання, творчість*. Запам'ятовування інформації – це найпростіший етап навчання, а творчість – це найвища його ціль. Для того, щоб студент зрозумів інформацію, йому потрібно її спершу *запам'ятати*, а для *застосування* інформації потрібне її *розуміння* і так далі. Як це працює, розглянемо на прикладі нашого уявного курсу «Історія українського мистецтва XX ст.»

Рисунок 1. Когнітивна сфера.

в контексті когнітивних цілей навчання. Ми уже сформулювали один результат навчання який

розпочинається дієсловом «ідентифікувати». Це дієслово в словнику Блума відповідає здатності *застосовування* знань. Тепер наведемо приклад результату навчання, який би йому передував, тобто відповідав етапу *розуміння*. Для цього ми скористаємось словником Блума вибравши відповідне дієслово та додавши, що саме здобувач повинен продемонструвати.

За результатами вивчення цієї дисципліни студент повинен:

- *Описувати виставкову діяльності мистецьких об'єднань Києва, Львова, Одеси та Харкова 20-30х рр. XX ст.*

Тут ми бачимо, що перед тим як ідентифікувати напрямки і течії модернізму, а також твори українських художників в українських музеях, здобувач повинен вміти описати процеси пов'язані з виставковою діяльністю художників модерністів у конкретних містах 20-30х рр. XX ст.

В залежності від цілей вашого курсу ви можете опиратись і на інші таксономічні сфери,

або поєднувати їх. В афективній сфері поетапність розумових процесів відображена наступним чином: *сприйняття, реагування, ціннісна орієнтація, організація, характеристика*. В психомоторній сфері ця поетапність визначена так: *імітація, маніпуляція, точність, поєднання, натуралізація*.⁵

Для студентів, які читатимуть ваш силабус, механізм формулювання результатів навчання буде непомітним. Цей механізм важливий для укладачів. Студент повинен тільки зрозуміти, що саме він повинен в кінці курсу знати та/або вміти. Найголовніше в формулюваннях результатів навчання, щоб їх можна було оцінити.

⁵ Як застосувати методи таксономії при формулюванні результатів навчання можна також детальніше ознайомитись в методичних рекомендаціях «Розроблення освітніх програм» в розділі «Теоретичні основи студентоцентрованого навчання» за цим посиланням: <https://bit.ly/2AA5qv9>

ДОДАТОК 3

Терміни та їх значення

(Витяг із Глосарію Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та Національного освітнього глосарію)

Академічна доброчесність (academic integrity) – у широкому розумінні й відповідно до визначення Міжнародного Центру Академічної доброчесності (ICAI, 2013) це слідування академічною спільнотою принципам, що базуються на таких фундаментальних цінностях, як чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність, мужність за будь-яких обставин та у будь-яких умовах. Відповідно до законодавства України, “Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень” (ст.42 ЗУ “Про освіту”).

Наукова доброчесність (research integrity) – здійснення наукових досліджень у спосіб, який дозволяє іншим мати довіру до методів, що використовувалися, та до результатів, що одержані, а також додержання професійних стандартів. Недостатня академічна якість (poor academic quality, poor academic practice) – це академічний проступок, який характеризується наявністю помилок у цитуванні при загалом присутніх спробах автора робити посилання.

Недостатня академічна якість належить до поганих практик цитування (наприклад, копіювання незначного за обсягом тексту, що запозичений із джерела без належного цитування у тексті при наявності джерела у бібліографії, або включення незначного за обсягом тексту із посиланням, але без використання лапок), яких необхідно уникати.

Студентоцентризований підхід (student-centered approach) розглядає здобувача вищої освіти як суб’єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Протилежністю цього підходу є парадигма студента як об’єкта навчання, не спроможного на повноцінну агентність, а відтак такого, що потребує виховання і догляду. У цій парадигмі заклад вищої освіти патерналістично вирішує, що і як мають вчити студенти. Студентоцентризований підхід передбачає взаємоповагу між студентом і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь студентів у системі внутрішнього забезпечення якості ЗВО та процесах акредитації освітніх програм, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін. Посилюється роль викладача як фасилітатора. Він не лише читає лекції, а й організовує інтерактивне спілкування, сприяє особистісному розвитку студентів, формує атмосферу взаєморозуміння і довіри.

Результати навчання (Learning outcomes): Сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати,

кількісно оцінити та виміряти. Результати навчання в сукупності із критеріями їх оцінювання визначають мінімальні вимоги до присвоєння кредитів, у той час, як виставлення оцінок ґрунтується на співставленні реальних навчальних досягнень студента із мінімальними вимогами. Реальні результати навчання відрізняються від навчальних цілей (очікуваних результатів) тим, що стосуються навчальних досягнень студента, тоді як цілі навчання є намірами викладача (запланованими результатами). Термін «результати навчання» є одним з основних термінів Болонського процесу і важливий для розуміння та порівняння розмаїття академічних ступенів (кваліфікацій) в Європі, зміни освітньої парадигми з процесної на результатну. Останнє означає перехід від підходу в побудові освітніх програм і викладанні, орієнтованого на викладача, до студентоцентрованого підходу.

Компетентність / компетентності (Competence, competency / competences, competencies): Динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. Компетентності лежать в основі кваліфікації випускника. Компетентність (компетентості) як набуті реалізаційні здатності

особи до ефективної діяльності не слід плутати з компетенцією (компетенціями) як наданими особі повноваженнями.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Спеціальні (фахові) компетентності – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Курс (Course): У світовій практиці частина освітньої програми, яка зазвичай є автономною і оцінюється окремо та характеризується конкретним набором результатів навчання і відповідними критеріями оцінювання. Освітня програма, як правило, складається з певної кількості курсів. За навчальним навантаженням здобувача вищої освіти курс характеризується певною (рекомендовано уніфікованою або кратною) кількістю кредитів ЄКТС. Курс – синонім до вітчизняного терміну «навчальна дисципліна / модуль» в освітній програмі. У певних випадках курс означає освітню програму в цілому.

Освітня програма (Educational programme): Система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.